

**० ते ६ वयोगटातील कुपोषित बालके बाल
विकास केंद्रात भरती कारणे बाबत.**

राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान

राज्य आरोग्य सोसायटी, महाराष्ट्र

**परिपत्रक क्र. क्रमांक: आरसीएच -२००८/प्रक्र.-७१/०८/आरोग्य-७, ब
दिनांक : २६/०९/२००८**

**वाचा:- सदस्य सचिव, मिशन सल्लागार समिती तथा महासंचालक, राजमाता जिनाऊ,
माता - बाल आरोग्य व पोषण मिशन, औरंगाबाद यांचे पत्र क्र. २००८/मिशन/ नियोजन-५/२५८,
दिनांक १६/०६/२००८**

परिपत्रक :-

सदस्यतीत फक्त ग्रेड ३ व ग्रेड ४ च्या कुपोषित बालकांना बाल विकास केंद्रात भरती करण्यात येते. ही भरती करताना मुलाचे वय : बजन मोजण्यात येते, मात्र उंची : बजन मोजण्यात येत नाही. ज्या मुलांचे बजन उंचीच्या तुलनेत अगदी कमी असते, त्यांना " wasted" म्हणतात. जागतीक आरोग्य संघटनेच्या (WHO) मानकांनुसार उंधी / बजन बरोबर Wasting हे प्रमाण जर उणे ३ एसडी किंवा त्यापेक्षा कमी असेल (-3 S.D. - Severe Acute Malnutrition) तर ती बालके अतितीव्र कुपोषित म्हणून वर्गीकृत करण्यात यावीत. त्यामुळे शासनाने असा निर्णय घेतला आहे की, श्रेणी ३ व श्रेणी ४ प्रमाणे Wasting असणाऱ्या बालकांना देखील बाल विकास केंद्रात भरती करण्यात यावे, त्याप्रमाणे कार्यवाही करावी. तीव्र कुपोषित बालके कशा प्रकारे निश्चित करावीत, याबाबत सर्व संबंधितांना राजमाता जिनाऊ माता बाल आरोग्य व पोषण मिशन, औरंगाबाद यांच्या मार्फत आवश्यक ते प्रशिक्षण देण्यात यावे.

राज्यातील ० ते ६ वयोगटातील अतिकुपोषित व हृदयाचे आजार असणाऱ्या बालकांवर शस्त्रक्रिया करण्याबाबत नमूद करण्यात येते की, दारिद्र्य रेखेबालील पालकांच्या बालकांवर अशा प्रकारच्या शस्त्रक्रिया जीवनदायी योजनेअंतर्गत कराव्यात. दुतर बालकांच्या हृदयशस्त्रक्रियेसाठी रोटरी, लायन्स क्लब अशा अशासकीय संस्थेचे सहाय्य घेण्यात यावे. तसेच संबंधित जिल्ह्यातील नामांकित हृदयरोग शल्यचिकित्सकांना अशा शस्त्रक्रिया मानवतेच्या दृष्टीकोनातून सामाजिक कार्य म्हणून मोफत करण्याबाबत विनंती करावी.

द विषय
(वन्दना कृष्णा)

सचिव व आयुक्त (कु.क.) तथा सह अध्यक्ष
कार्यकारी समिती राज्य आरोग्य सोसायटी

प्रति,

सचिव, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 संचालक, आरोग्य सेवा, आरोग्य भवन, मुंबई
 संचालक, राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अधियान, आरोग्य भवन, मुंबई
 अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा व कुटुंब कल्याण पुणे
 *महासंचालक, राजमाता जिजाऊ, माता - बाल आरोग्य व पोषण मिशन, औरंगाबाद
 *आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, रायगड भवन, नवी मुंबई
 (*सरहू परिपत्रक सर्व संबंधितांस्या निदर्शनास आणावे)
 आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक
 सर्व विभागीय आयुक्त
 सर्व जिल्हाधिकारी (मुंबई व उपनगरे बगळून)
 सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
 बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (सर्व)
 जिल्हा शल्यचिकित्सक(सर्व)
 जिल्हा आरोग्य अधिकारी (सर्व)
 मा. मुख्य सचिव यांचे सह सचिव (श्री.ठाकरे) मंत्रालय, मुंबई
 मा. अपर मुख्य सचिव (आरोग्य व कु.क.) यांचे स्वीय सहायक, सा.आ.विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 आयुक्त, (कु.क.) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक,
 सह सचिव (कु.क.) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, यांचे स्वीय सहाय्यक,
 अवर सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग / कु.क.-१/२
 कक्ष अधिकारी, (आरोग्य-६) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
 अवर सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग / आरोग्य-७ अ/व (निवड नस्ती)
